

Naime, prvostepeni sud pravilno u principu uzima da bi postojala obveza ostavitelja platiti čuvaru naknadu za čuvanje broda i poslije prestanka ugovora o čuvanju broda, pod pretpostavkom da je brod doista uredno i čuvan, odnosno sačuvan. Ovo stoga, što ostavitelj nije htio nakon isteka roka o čuvanju preuzeti brod, pa je stoga čuvar kao savjestan privrednik morao čuvati brod do daljnjeg, tj. do predaje carinarnici, koja je brod prodala na javnoj dražbi.

Medjutim, iz isprava u spisu i iskaza svjedoka, kojemu prvostepeni sud vjeruje, izričito proizlazi da nakon otkaza ugovora od strane ostavitelja, čuvar - tužitelj nije više brinuo o brodu, pa su s broda zbog toga pokradeni razni dijelovi i oprema, i da je zbog neispumpavanja vode iz broda na kraju brod i potonuo u more. Prema tome, nema govora o čuvanju stvari za koju se traži naknada za uslugu čuvanja, pa dosljedno tome ni nema obveze ostavitelja platiti čuvaru naknadu za čuvanje broda, te zbog toga postaje neodlučnom i okolnost što ostavitelj nije preuzeo brod nakon prestanka ugovora o čuvanju.

Iz iznesenih razloga valjalo je uvažanjem opravdane žalbe tuženog pobijanu presudu preinačiti, temeljem čl.373, st.1, t.2. ZPP-a, te tužbeni zahtjev u cijelosti odbiti.

V.V.

OKRUŽNI PRIVREDNI SUD, Rijeka

Rješenje br.II P-1217/77-4
od 20.XII 1977.

Sudac: Pave Dević

Dostava tužbe zapovjedniku broda - Zapovjednik broda je ovlašten primiti tužbu u postupku protiv brođara samo u slučajevima ako su pravne radnje potrebne za izvršenje putovanja - Ne smatra se pravnom radnjom potrebnom za izvršenje putovanja tužba koja se odnosi na naknadu štete na teretu pa i u slučaju da je šteta mogla nastati za vrijeme prijevoza brodom na koji se odnosi dostava tužbe, ali prilikom ranijeg putovanja - Ova tužba bi se mogla dostaviti zapovjedniku samo u slučaju ako bi sud istovremeno na tužiteljev prijedlog izdao i privremenu mjeru zaustavljanja broda

Podneskom od 15.XII 1977, tužitelj (Česka Statni, Pojištovna, Praha, ČSSR) je preložio da se tužba dostavi na ruke zapovjednika broda "Al Birouni" za vrijeme

dok se brod nalazi u luci Rijeka, navodeći da je navedenim brodom tuženoga (Pan-Arab Shipping Co, Alexandria, Egipat) prevožen teret na kojem je nastala šteta koju tužitelj potražuje tužbom.

Zahtjev tužitelja da se, u konkretnom slučaju, tužba dostavi zapovjedniku m/b "Al Birouni" nije osnovan.

Prema čl.33, stav 1. Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice (Službeni list br.8/65), istovjetne odredbe sadržane su i u čl.137, stav 1. i 2. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Službeni list br.22/77) koji stupa na snagu 1.I 1978, zapovjednik broda ovlašten je u ime za račun broдача u mjestu izvan sjedišta broдача zaključivati ugovore o spasavanju i pravne radnje potrebne za izvršenje putovanja, kao i da u mjestu izvan sjedišta broдача u kome nema ovlaštenog predstavnika broдача zaključuje ugovore o pomorskim plovidbenim poslovima, osim broдарskog ugovora na vrijeme za cijeli brod.

Prema stavu 2. istoga člana zapovjednik broда je ovlašten da kao punomoćnik broдача pokreće pred stranim sudskim organima postupak radi zaštite broдарovih prava i interesa.

Prema mišljenju suda ovlaštenje zapovjednika broда da kao punomoćnik broдача (u tekstu Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi - kao "zastupnik broдача") pokreće pred stranim sudskim organima postupak radi zaštite broдарovih prava i interesa i da u tom postupku poduzima procesne radnje odnosi se i na primanje tužbe za slučaj da je tužba podnesena protiv broдача, ali samo u slučajevima navedenim u čl.33, st.1. Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice. Dakle, samo u slučaju ako su pravne radnje potrebne za izvršenje putovanja.

U konkretnom slučaju dostava tužbe zapovjedniku broда se ne može smatrati takvom radnjom kod činjenice, koja proizlazi iz navoda tužitelja u tužbi, da se tužba odnosi na naknadu štete za oštećenja nastala na teretu, koje oštećenje je moglo nastati za vrijeme prijevoza upravo brodom tuženoga "Al Birouni", ali prilikom drugog plovidbenom pothvata odnosno putovanja. Takva tužba bi se po mišljenju suda mogla dostaviti zapovjedniku broда "Al Birouni" tek u slučaju ako bi sud istovremeno, na prijedlog tužitelja, izdao i privremenu mjeru zaustavljanja broда. Naime, tek u tom slučaju bi aktivnost zapovjednika broда predstavljala procesnu radnju potrebnu za izvršenje putovanja kako je predviđeno članom 33, stav 1. citiranog Zakona. Kod toga treba napomenuti da se privremena mjera zaustavljanja broда, i prema odred-

bama čl.981. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi koji će stupiti na snagu 1.I 1978, može dopustiti samo u određenim slučajevima.

S obzirom na izloženo sud je odbio obaviti dostavu tužbe zapovjedniku broda "Al Birouni", a tužitelja pozvao da u roku od 20 dana, pod prijetnjom pravnih posljedica iz čl.109, st.5. ZPP-a, prevede pismena navedena pod točkom II izreke ovog rješenja, kako bi se dostavljanje moglo uredno izvršiti diplomatskim putem (čl.136, st.1. ZPP-a).

P.D.

B) Odluke stranih sudova i arbitraža

ENGLESKI APELACIONI SUD

Presuda od 21. i 22.II 1977.

Intermare Transport G.M.B.H.
c/a Tradax Export S.A.

(The "Oakwood")

Suci: Lord Denning, M.R., Lord Justice Orr, Lord Justice Scarman

Brodarski ugovor (o susljednim putovanjima) - Brod je izvršio osam putovanja - Zahtjev raspolagatelja brodom da se izvrši i deveto putovanje - Naručitelji u brodarskom ugovoru na putovanje odbijaju zahtjev - Jesu li naručitelji broda u brodarskom ugovoru na putovanje obvezni poduzeti deveto putovanje

Vlasnici britanskog broda "Oakwood" su 14. srpnja 1970. sklopili brodarski ugovor na vrijeme s tužiteljima iz Hamburga - Intermare Transport G.m.b.H. za period od "najmanje 14 do najviše 16 mjeseci". Za vrijeme trajanja brodarskog ugovora brod je trebao prevoziti žito iz Sjeverne Amerike u Evropu. Naknada za brodarski ugovor je iznosila (charter-hire) 3,80 £ po toni za 30 dana u vrijeme trajanja brodarskog ugovora.

Prema ovom brodarskom ugovoru brod je bio predan 17. rujna 1970. u luci Hamburg. Period od najmanje 14 do